

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 385

гр. Враца, 28.07.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на двадесет и осми юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ана Б. Ангелова-Методиева

при участието на секретаря Галина Ем. Вълчкова
в присъствието на прокурора Н. В. Л.
като разгледа докладваното от Ана Б. Ангелова-Методиева Частно
наказателно дело № 20231400200525 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 437, ал. 2 НПК и е образувано по молба от Г. Р. Б., изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в Затвора - Враца, с искане да бъде освободен условно предсрочно от неизтърпяната част от наложеното му наказание "лишаване от свобода". В молбата си, л.св. Б. излага доводи, че остатъкът му е 2 год. и 8 мес., като излежава 19 годишна присъда. Моли съда да за остатъка от търпяното от него наказание да бъдат постановени пробационни мерки, с електронно наблюдение. Навежда доводи, че са налице лоши битови условия; влага и мухъл; недостатъчна слънчева светлина; некачествено и нередовно тенденциозно обслужване; нездравословен сън; лошо отношение от администрацията на затвора, както и има близки и роднини, на които да е в помощ.

Към молбата са приложени писмени документи, предписани от чл. 155 и чл. 156 ЗИНЗС - становище от началника на Затвора, доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата и личното затворническо досие на Б..

В съдебно заседание, осъденият Г. Р. Б. участва лично, като поддържа молбата и прави искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание. Същият счита, че отговаря на условията за условно – предсрочно освобождаване.

Договорният му защитник, адв. Т. П. от АК - Враца, упълномощена в съдебно заседание по реда на чл. 93, ал. 4 НПК, изразява становище, че подадената молба за УПО е основателна. Поддържа, че по време на изтърпяване на наказанието, л.св. Б. е бил ангажиран с трудова дейност и в този смисъл две предпоставки за уважаване на искането са налице. По отношение на третата предпоставка, сочи, че в становището на

н-ка на затвора Враца, е че заложените цели в плана на присъдата не са изпълнени и не отговаря на изискванията на чл.439а НПК за уважаване на молбата. Адв. П. изтъква, че осъдения е дал макар и минимални доказателства за своето поправяне. В последното определение на ОС - Враца от 11.01.2023г. за този период на осъденото лице е наложено само едно наказание за разлика от предходния ревизиран от ОС-Враца период, в който лицето е било наказвано четири пъти. Сочи, че доверителя ѝ има периоди на позитивно влияние и желание за преосмисляне и промяна на начина на живот и в тази връзка счита, че компромиса и идеята за указаното му доверие биха могли да изиграят положителна роля в процеса на по-нататъшната му социализация в обществото. Адв. П. навежда и доводи, че осъденото лице се е възползвало от дадената му възможност да иска от съда да бъде условно предсрочно освободен почти на всеки 6 месеца, но досега е получил само откази и въпреки това в поведението му, е налице макар и минимална позитивна тенденция. Остатъкът от присъдата му е 2 години и 7 месеца, след 13 фактически изтърпени. За тези оставащи 2 години и 7 месеца, ако той бъде освободен предсрочно ще му бъдат наложени съответните мерки и с него ще работят съответните служители, излизането на свобода ще бъде следено от съответните служители. Поддържа, че ако на осъдения не бъде даден шанс за условно предсрочно освобождаване, след 7-ма поредна молба и демонстрирана макар и минимална позитивна тенденция е възможно същият да изгуби вярата в институциите, предвид и останалите му личностни особености и след изтърпяване на наказанието няма да успее да се интегрира в обществото.

С. М. – инспектор "Режимна дейност" към Затвора – Враца, изразява становище за неоснователност на молбата. Сочи, че спрямо заложените цели и задачи изготвени пред планиране на присъдата към 15.12.2022г. л.св.Б. е показал негативно отношение и е отказал да го подпише, както л.св.Б. има периоди на позитивно повлияване, в следствие на указаното третиране, но успеваемостта на провежданите корекционни интервенции, не води до трайни и устойчиви личностови промени. В подкрепа на това, инспектор М. посочва за извършените дисциплинарни нарушения от л.св.Б. изразяващи се в поведение съпроводено с непристойни действия и демонстриране сваляне на дрехите пред служителите в надзорния охранителния състав. Сочи, че в бъдеще ще се продължи да се указва възпитателно въздействие, което би довело до не само с външно съобразяване на правилата в затвора, а и до вътрешно убеждение за осъзнаване на причините довели до престъпление намиране на алтернативни и адекватни начини на решаване на конфликтни ситуации. Счита, че л.св.Б. не отговаря на изискванията на чл.439а НПК, поради което предлага съда да постави определение, с което да остави без уважение молбата му за УПО. Към настоящият момент се счита за наказан.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП Враца дава становище за неоснователност на молбата и прави искане за оставянето ѝ без уважение. Излага

съображения, че липсват доказателства за трайна промяна на осъденото лице, не са налице всички изисквания на закона.

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери представените по делото писмени доказателства, намира молбата за процесуално допустима, но неоснователна по следните съображения:

С Определение по ЧНД № 4440/2015г. на СГС, е приета за изпълнение присъда № 20/2012г. от 09.10.2012г. на Областен съд гр. Мадрид по дело №1/2012г. по силата, на която търпи наказание "лишаване от свобода" в размер на 19 години, при първоначално определен "строг" режим, за престъпления по чл.116, ал.1, т.9 НК и чл.129, ал.2 НК.

Л.св. Г. Б. е започнал да търпи наказанието на 18.02.2010г. и към настоящият момент е изтърпял фактически 13 години, 5 месеца и 10 дни, от предварителен арест 1 година, 8 месеца и 7 дни, като от работа в Кралство Испания и в България му се зачитат 2 години, 11 месеца и 11 дни или общо изтърпяната част е 16 години, 4 месеца и 21 дни. Неизтърпяната част от наказанието е в размер на 2 години, 7 месец и 9 дни.

При това положение, съдът намира, че осъденият Г. Р. Б. е изтърпял фактически повече от 1/2 от наложеното му наказание, така, както изисква разпоредбата на чл. 70, ал.1, т.1 НК.

Приложените към делото доклад за оценка на риска от рецидив и вреди и индивидуален план за изпълнение на присъдата на осъдения сочат, че при първоначалната оценка на риска е регистриран нисък риск от рецидив – 39т.

В профила на криминогенни нужди с дефицитните стойности са посочени зоните: "Отношение към правонарушението" – липсва критично отношение към извършено, с лабилна мотивация за промяна; "Умения за мислене" – не разпознава проблемите си, не се замисля за възможните последици от действията си, склонен към импулсивни действия, като надценява собствения си опит.

Рискът от вреди е нисък за служителите. Проявява толерантно отношение към длъжностните лица, няма прояви на дискриминационно отношение.

Рискът от вреди е нисък за останалите лишени от свобода.

Рискът от суицид и самоувреждане е нисък.

Рискът от вреди за обществото след изтърпяване на наказанието е с високи стойности. Обуславя се от извършените от него престъпления – убийство и нанасяне на средна телесна повреда.

В изготвения план за осмисляне на свободното време в затвора като цели са заложили: формиране на самокритичност, осъзнаване на нанесените вреди и на причините довели до извършване на престъплението; приучване към социално приемливи порядки и начин на живот; приучване към системно полагане на труд и

повишаване на мотивацията за откъсване от миналото и съхраняване на позитивни социални контакти.

При изготвените междинни оценки рискът от рецидив е в средни стойности, но е отчетено завишаване от 48 на 51т.

Като причина за промяната в посочените стойности на риска от рецидив са посочени, че лишения от свобода Б. не показва достатъчна мотивация за личностна промяна. Нагласите за поправяне не кореспондират с неговото реално поведение. Същият за период от една календарна година от месец 02.2022г. до 02.2023г. има наложени пет дисциплинарни наказания като за последно съгласно Заповед Л - 564/17.02.2023г. е дисциплинарно санкциониран на основание чл. 101, т.5 от ЗИНЗС с "лишаване от хранителна пратка" за срок от три месеца за това, че е обиждал служители от Медицинския център в затвора. Констатирано е че, л.св. Б. е отказал да подпише предпланирането на присъдата и да изпълнява заложените цели и задачи в него. Показаното в последните месеци абстрактно мислене и липсата на ясни цели да води законосъобразен начин на живот отдалечават лишения от свобода Б. от утвърдените норми, правила и закони на Република България.

В тази връзка, рискът от вреди е определен като среден за служителите и за лишените от свобода, обусловен от поведението на л.св. и проявена от него вербална агресия.

При изготвената последна оценка на риска от рецидив същият е в средни стойности - 51 точки.

С оглед извършените дисциплинарни нарушения е наказван, както следва:

- 1) Заповед № 524/24.02.2022г. на основание чл. 101, т. 1 от ЗИНЗС - извършил непристойни действия, а именно самоволно сваляне на дрехи;
- 2) Заповед № 1250/18.05.2022г. на основание чл. 101, т. 2 от ЗИНЗС - отказал да работи /назначен е да поддържа полосата и да почиства престоя на открито/;
- 3) Заповед № 1945/19.07.2022г. на основание чл. 101, т. 5 от ЗИНЗС - открити неразрешени вещи;
- 4) Заповед № 2938/10.10.2022г. на основание чл. 101, т. 4 от ЗИНЗС - проявил грубо и неуважително поведение спрямо длъжностно лице;
- 5) Заповед № 564/17.02.2023г. на основание чл. 101, т. 5 от ЗИНЗС - обиждал служители от Медицинския център в Затвора.

За времето на престой в затвора е награждаван, за последно със заповед № 1161/02.06.2020г. на основание чл. 98, ал. 1 т. 1 от ЗИНЗС.

Посочено е в доклада, че л.св.Б. е участвал в курс за готвачи в Затвора - Ловеч, като за завършването му е награден със Заповед № 647/14.06.2016г. Включен е и е

завършил специализирани групови програми "Справяне с житейски проблеми чрез промяна в мисленето" и "Умения за мислене". Работил е в кухнята към Затвора - Враца на щат и като чистач в училището към затвора. Спиран от работа поради извършени две поредни дисциплинарни нарушения и наложени дисциплинарни наказания.

За периода от 22.03.2021г. до 19.05.2021г. е работил на основание чл. 80 от ЗИНЗС като чистач на първи етаж, голямо крило. С добри отзиви за изпълнение на служебните си задължения. От 13.08.2021г. е назначен на работа като поддръжка полоса 1/2 щат, след кандидатстване по обява за свободна работна позиция, като на 12.05.2022г. е снет от работа след негово писмено обяснение, в което посочва, че отказва да работи.

Затворническата администрация отчита, че за времето на престой на л.св.Б. е имал периоди на неустойчиво емоционално състояние, депресивни симптоми, чувство за вина и недооценяване, във връзка с което е консултиран два пъти от психолог през месец юли 2019г. и месец февруари 2021г.

Спрямо заложените цели и задачи в препланирането на присъдата изготвено на 15.12.2022г. л.св. Б. е показал негативно отношение и е отказал да го подпише, за което са свидетелствали двама други лишени от свобода, които от своя страна са го декларирали писмено. В момента също е отчетено в социалния доклад, че липсват постъпки от страна на Б. за започване на изпълнението му. Според ИСДВР това е показателно до каква степен лишения от свобода Б. е започнал да се поправя и желае да води законосъобразен начин на живот.

Отчетено е, че л.св. Б. има периоди на позитивно повлияване, вследствие на оказаното третиране, но успеваемостта на провежданите корекционни интервенции не води до трайни и устойчиви личностови промени. Доказателство за това са извършените дисциплинарни нарушения от Б., изразяващи се в поведение, съпроводено с непристойни действия и демонстративно сваляне на дрехите пред служител от НОС и в обсега на камерите за видеонаблюдение и за проявяване на грубо и неуважително поведение спрямо длъжностно лице.

Сочи се, в доклада по чл.155 от ЗИНЗС, че в бъдеще ще се продължи да се оказва възпитателно въздействие върху Б., което би довело не само до външно съобразяване с правилата и ограниченията в затвора, а и до вътрешни убеждения- осъзнаване на причините довели до престъплението, намиране на алтернативни и адекватни начини за решаване на проблеми и конфликтни ситуации.

От така установеното от фактическа страна се налагат следните правни изводи:

За да се допусне УПО съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 1 НК, е необходимо кумулативно да са налице две предпоставки: осъденият да е изтърпял фактически в настоящия случай не по-малко от 1/2 от наказанието си и да е дал достатъчно доказателства за своето поправяне.

По отношение на л. св. Б. първата предпоставка формално е налице. Не е налице обаче втората предпоставка за УПО по чл. 70, ал. 1, т. 1 НК – достатъчно доказателства за поправянето на осъдения. Съгласно чл. 439а НПК доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителна промяна на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Както е видно, преценката дали има поправяне на осъдения следва да се формира от поведението му по време на цялостния му престой в пенитенциарното заведение, въз основа на всички събрани по делото доказателства и от посочената разпоредба, без съдът да е обвързан от мнението на затворническата администрация.

Липсват доказателства за трайна промяна на личността, ориентирана към спазване на законите, тъй като осъденият продължава да е слабо критичен към извършеното престъпление и е с неустойчива нагласа за промяна на досегашния си начин на живот.

Поправянето поначало изисква превъзпитателен процес, в който осъденият да е изградил отрицателно отношение към извършеното от него, да има съзнание за неговата укоримост и да е показал, че това поведение няма да рецидивира, както и че няма да има каквито и да е противоправни прояви.

За периода на изтърпяване на наказанието осъденият не е дал категорични доказателства за своето поправяне. След като не е критичен към престъпното си поведение, не осъзнава в необходимата степен наличните си проблеми и не полага достатъчно усилия за преодоляването им, не може да се приеме, че той е трайно позитивно променена личност. Още повече, че в доклада по чл.155 ЗИНЗС е отбелязано, че спрямо заложените цели и задачи в препланирането на присъдата изготвено на 15.12.2022г. л.св. Б. е показал негативно отношение и е отказал да подпише този план. Според ИСДВР това е показателно до каква степен лишения от свобода Б. е започнал да се поправя и желае да води законосъобразен начин на живот. Доказателство за това са и извършени дисциплинарни нарушения от Б., изразяващи се в поведение, съпроводено с непристойни действия и демонстративно сваляне на дрехите пред служител от НОС и в обсега на камерите за видеонаблюдение и за проявяване на грубо и неуважително поведение спрямо длъжностно лице.

С оглед на всичко това съдът намира, че по отношение на л.св. следва да продължи процесът на поправително въздействие в условията на пенитенциарното заведение до края на наказанието, за да има шанс при предстоящото напускане на затвора той да започне социално приемлив и законосъобразен начин на живот.

В тази насока и като се вземе предвид, че инспекторите, които осъществяват социалната дейност и възпитателната работа в местата за лишаване от свобода имат най-пряко наблюдение върху осъдените лица, съдът не намира основание да не възприеме мотивираното становище на затворническата администрация, че процесът на поправяне при лишения от свобода не е завършен към момента.

При горните съображения и на основание чл. 441 НПК, вр. чл. 70, ал. 1 НК,
Врачанският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на осъдения Г. Р. Б., роден на *** понастоящем в Затвора - Враца, с ЕГН *****, да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на неизтърпяната част от определеното му наказание "лишаване от свобода", с остатък 2/две/ години, 7/седем/ месеца и 9/девет/ дни.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението след влизане в сила да се изпрати на Затвора гр. Враца.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____